

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Щодо набрання чинності Законом України № 2255-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству» (в частині державної реєстрації бізнесу – *частина 2*)

Зміни до Закону України від 15.05.2003 № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», що набирають чинності 26.07.2022

Змінами додано абзац другий до пункту 8 частини першої статті 1 Закону № 755 та встановлено, що **заявником** є особа, уповноважена рішенням про створення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, - у разі подання документів для державної реєстрації створення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи.

Абзац десятий до пункту 8 частини першої статті 1 Закону № 755 викладено у новій редакції та встановлено, що **заявником** є позивач або уповноважена ним особа - у разі подання судового рішення, що набрало законної сили та має наслідком зміну відомостей в Єдиному державному реєстрі або про заборону вчинення реєстраційних дій в Єдиному державному реєстрі.

В абзаці третьому частини другої статті 4 Закону № 755 щодо територіальності державної реєстрації фізичних осіб - підприємців виключено слова “на підставі документів, поданих у паперовій та електронній формі”, внаслідок зазначених змін **державна реєстрація фізичних осіб - підприємців, а також державна реєстрація юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, на підставі документів, поданих в електронній формі, проводиться незалежно від їх місця знаходження.**

Статтю 6 Закону № 755 доповнено новою частиною третьою, відповідно до якої державний реєстратор у разі **виявлення ним факту використання його ідентифікаторів** доступу до Єдиного державного реєстру іншими особами зобов'язаний невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня, повідомити Міністерство юстиції України про такий факт та про усі відомі йому реєстраційні дії в Єдиному державному реєстрі, проведені з неправомірним використанням таких ідентифікаторів. Розгляд такого повідомлення здійснюється Міністерством юстиції України у порядку, передбаченому статтею 34 цього Закону.

Статтю 6 Закону № 755 доповнено новою частиною четвертою, відповідно до якої **робоче місце державного реєстратора**, що перебуває у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації, може бути розташовано виключно в населеному пункті за місцезнаходженням відповідного суб'єкта та/або центру надання адміністративних послуг, утвореного таким суб'єктом.

Внаслідок змін абзаца шостого частини шостої статті 6 Закону № 755 державний реєстратор під час проведення державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, **у зв'язку із зміною частки засновника (учасника)** (Прим.: раніше - зі зміною складу учасників) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи у результаті відчуження її таким засновником (учасником) **на підставі правочину, що не посвідчений нотаріально**, обов'язково визначає обсяг цивільної дієздатності фізичних осіб і здійснює перевірку цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, перевіряє повноваження представника фізичної або юридичної особи.

Частиною шостою статті 6 Закону № 755 доповнено новим абзацом третім, згідно з яким державний реєстратор **під час проведення державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у зв'язку із зміною частки засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи у результаті відчуження її таким засновником (учасником) на підставі правочину, що не посвідчений нотаріально, або на підставі нотаріально посвідченого правочину, правовий наслідок якого пов'язується з настанням певної обставини, також встановлює наявність чи відсутність зареєстрованих обтяжень щодо відповідної частки засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи шляхом отримання відомостей з Державного реєстру обтяжень рухомого майна та/або перебування такого засновника (учасника) в Єдиному реєстрі боржників.**

Відповідно до змін частини восьмої статті 6 Закону № 755 користування Державним реєстром актів цивільного стану громадян, Державним реєстром обтяжень рухомого майна, Єдиним реєстром довіреностей чи іншими реєстрами, автоматизованими інформаційними системами, держателем, (розпорядником, володільцем, адміністратором) яких є державні органи, **шляхом безпосереднього доступу до них чи у порядку інформаційної взаємодії** між Єдиним державним реєстром та інформаційними системами державних органів здійснюється **безпосередньо державним реєстратором**, який проводить відповідну державну реєстрацію.

Змінами в абзаці першому частини дев'ятої статті 6 Закону № 755 слова "або засновником (учасником) якого він є" виключено. Так, **державний реєстратор не має права проводити реєстраційні дії щодо суб'єкта державної реєстрації, з яким державний реєстратор перебуває у трудових відносинах.** У такому разі державна реєстрація проводиться іншим державним реєстратором.

Частиною першою статті 8 Закону № 755 доповнено пунктом 4¹, відповідно до якого **портал електронних сервісів забезпечує інформування в режимі реального часу засновників (учасників) юридичних осіб, керівника юридичної особи засобами телекомунікаційного зв'язку (за наявності в Єдиному державному реєстрі інформації про здійснення зв'язку з такими особами) про факт подання (прийому) документів для**

проведення реєстраційних дій щодо такої юридичної особи та **про факт проведення реєстраційних дій** з повідомленням відповідних актуальних відомостей з Єдиного державного реєстру.

Змінами до пунктів 13, 14 частини другої, абзацу шостого пункту 20, абзац шостий пункту 2 частини п'ятої статті 9 Закону № 755 **додано**, що в Єдиному державному реєстрі міститься такі **відомості про юридичну особу**, крім державних органів і органів місцевого самоврядування як юридичних осіб - **інформація для здійснення зв'язку з керівником юридичної особи (телефон та/або адреса електронної пошти)**; щодо **відокремлених підрозділів юридичної особи** - інформація для здійснення зв'язку з керівником відокремленого підрозділу (телефон та/або адреса електронної пошти); щодо **відокремлених підрозділів іноземних неурядових організацій, представництв, філій іноземних благодійних організацій** - інформація для здійснення зв'язку з керівником юридичної особи (телефон та/або адреса електронної пошти) тощо.

Змінами до пункту 18 частини 2 статті 9 Закону № 755 **додано**, що в Єдиному державному реєстрі міститься такі **відомості про юридичну особу**, крім державних органів і органів місцевого самоврядування як юридичних осіб: телефон **та/або** адреса електронної пошти. Аналогічні зміни (додавання сполучника “або”) внесено у пункт 9 частини третьої (*Прим.: щодо відомостей про державні органи та органи місцевого самоврядування*), у пункті 8 частини четвертої (*Прим.: щодо відомостей про фізичну особу-підприємця*), абзацах шостому та десятому пункту 1 частини п'ятої (*Прим.: щодо відомостей про громадські об'єднання, організації профспілки, передбачені статутом профспілки, що не мають статусу юридичної особи*) статті 9 Закону № 755.

Пункт 8 частини 2 статті 9 Закону № 755 викладено в новій редакції, відповідно в Єдиному державному реєстрі містяться такі відомості про юридичну особу, крім державних органів і органів місцевого самоврядування як юридичних осіб: **перелік засновників (учасників) (крім акціонерних товариств, громадських формувань)** (*Прим.: виключено громадські організації, благодійні фонди та політичні партії; у громадських формувань виключено приписку, що не мають статусу юридичної особи*) юридичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), серія та номер паспорта, якщо засновник - фізична особа; найменування, країна резидентства, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник - юридична особа; **інформація для здійснення зв'язку із засновником (учасником) юридичної особи (телефон та/або адреса електронної пошти)**. (*Прим.: виключено відмітку про закінчення повноважень засновника громадського формування у зв'язку з державною реєстрацією*).

В статті 13 Закону 755 “Інформаційна взаємодія між Єдиним державним реєстром та інформаційними системами державних органів” внесено зміни в **абзаці шостому** частини другої, та відповідно **технічним адміністратором** Єдиного державного реєстру забезпечується передача відомостей з **відповідної заяви** про обрання спрощеної системи оподаткування та/або добровільну реєстрацію як платника податку на додану вартість та/або включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій **одночасно з відомостями** Єдиного державного реєстру про державну реєстрацію **створення** юридичної особи, державну реєстрацію **змін** до відомостей **про юридичну особу**, що містяться у Єдиному державному реєстрі, державну реєстрацію фізичної особи підприємцем та **державну**

реєстрацію змін до відомостей про фізичну особу - підприємця, що містяться в Єдиному державному реєстрі.

Змінами до статті 14 Закону 755, передбачено, що для цілей проведення реєстраційних дій документом, що засвідчує повноваження представника, може бути:

- 1) документ, що підтверджує повноваження законного представника особи;
- 2) нотаріально посвідчена довіреність (крім проведення реєстраційних дій щодо державного органу, органу місцевого самоврядування);
- 3) довіреність, видана відповідно до законодавства іноземної держави;
- 4) рішення уповноваженого органу управління юридичної особи про призначення (обрання) керівника (у разі державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у зв'язку з призначенням (обранням) керівника, за умови подання відповідної заяви особисто таким керівником). Цей пункт застосовується також до громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи;
- 5) довіреність, видана за підписом керівника політичної партії, керівника її структурного утворення чи іншої особи, уповноваженої діяти від імені політичної партії, її структурного утворення та засвідчена печаткою політичної партії, її структурного утворення (у разі проведення реєстраційних дій щодо політичної партії, структурного утворення політичної партії).

Частиною сьому статті 14 Закону 755, яка передбачала право учасник, керівник юридичної особи на безоплатній основі в режимі реального часу засобами телекомунікаційного зв'язку отримувати інформацію про факт подання або прийому документів, поданих для проведення реєстраційних дій щодо такої юридичної особи **виключено.**

Внесено зміни до вимог оформлення документів, що подаються для державної реєстрації (пункт шостий частини першої статті 15 Закону 755). Так, рішення уповноваженого органу управління юридичної особи, що подається для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, викладається у письмовій формі, прошивається, пронумеровується та підписується засновниками (учасниками), уповноваженими ними особами або головою та секретарем загальних зборів (у разі прийняття такого рішення загальними зборами), **якщо інше не передбачено законом.**

Рішення уповноваженого органу управління юридичної особи (крім акціонерних товариств, громадських формувань та об'єднань співвласників багатоквартирного будинку) щодо зміни керівника юридичної особи у випадках, коли для прийняття такого рішення достатньо голосів не більше 10 осіб, підписується засновниками (учасниками), уповноваженими ними особами, які голосували за таке рішення та кількості голосів яких достатньо для прийняття рішення, якщо інше не передбачено статутом юридичної особи. Справжність підписів на рішенні уповноваженого органу управління юридичної особи нотаріально засвідчується з обов'язковим використанням спеціальних бланків нотаріальних документів, крім рішень, створених на порталі електронних сервісів або з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних

послуг та підписаних з використанням кваліфікованого електронного підпису, а також інших випадків, передбачених законом.

Внесено уточнюючу зміну до пункту 1 частини четвертої статті 17 Закону 755, відповідно до якої у заяві про державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, **може зазначатися прохання про реєстрацію такої особи платником податку на додану вартість та/або про обрання спрощеної системи оподаткування, та/або про включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій.**

Аналогічні зміни в пункті 1 частини третьої статті 18 Закону № 755, в заяві про державну реєстрацію змін до відомостей про фізичну особу - підприємця, що містяться в Єдиному державному реєстрі, також **може зазначатися прохання про реєстрацію такої особи платником податку на додану вартість та/або про обрання спрощеної системи оподаткування.**

Виключено пункт 11 частини четвертої статті 17 Закону 755, відповідно не подається окремо заява про обрання юридичною особою спрощеної системи оподаткування та/або реєстраційна заява про добровільну реєстрацію як платника податку на додану вартість, та/або заява про включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій за формами, затвердженими відповідно до законодавства, - за бажанням заявника у разі внесення до установчих документів змін, які впливають на систему його оподаткування.

Виключено пункти 3,4 частини третьої статті 18 Закону 755, відповідно не подаються під час державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу - підприємця, що містяться в Єдиному державному реєстрі, **копія довідки про зміну реєстраційного номера облікової картки - у разі внесення змін, пов'язаних із зміною реєстраційного номера облікової картки платника податків; та копія першої сторінки паспорта та сторінки з відміткою про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта - у разі внесення змін, пов'язаних із зміною серії та номера паспорта, - для фізичних осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта.**

Частину 4 статті 18 Закону 755 викладено у новій редакції, згідно якої для державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця подаються такі документи:

- 1) заява про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;
- 2) копія свідоцтва про смерть фізичної особи - у разі державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця у зв'язку з її смертю або оголошенням її померлою (крім випадку, якщо відомості про смерть фізичної особи містяться в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян).

Законодавцем **виключено** судові рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою - у разі державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця у зв'язку з визнанням її безвісно відсутньою.

Внесено зміни до порядку проведення державної реєстрації та інших реєстраційних дій, а саме стилістично змінено одну з підстав проведення державної реєстрації: замість "рішень,

прийнятих за результатами оскарження в адміністративному порядку відповідно до статті 34 цього Закону.” маємо - “рішень, прийнятих **Міністерством юстиції України, його територіальними органами** відповідно до статті 34 цього Закону.” (пункт 3 частини 1 статті 25 Закону 755).

ВИКЛЮЧЕНО частину 4 статті 25 Закону 755, згідно якої у день проведення державної реєстрації змін до відомостей Єдиного державного реєстру, пов'язаних із зміною складу учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю або зміною розмірів їхніх часток, суб'єкт державної реєстрації **повинен видати (надіслати поштовим відправленням з описом вкладення) виписку** з Єдиного державного реєстру заявнику, товариству, особам, які були зазначені у цьому реєстрі як учасники товариства до проведення реєстраційної дії, та особам, які зазначені у цьому реєстрі як учасники товариства після проведення реєстраційної дії. Якщо суб'єкту державної реєстрації відома електронна пошта осіб, яким надсилається ця виписка, він у той самий день додатково надсилає копію виписки зазначеним особам електронною поштою. **Відповідно внесено зміни щодо розміру плати у сфері державної реєстрації (частина 1 статті 36 Закону 755)** (Прим.: виключена норма щодо збільшення розміру плати на добуток 0,01 прожиткового мінімуму для працездатних осіб та кількості таких осіб по кількості виписок).

Внесено зміни у пункті 10 частини першої статті 26 Закону 755, а саме слова "посвідчувального напису на документі або підписання ним документа" замінено словами "відповідної нотаріальної дії". Таким чином розгляд документів, поданих для державної реєстрації та проведення інших реєстраційних дій, щодо документів, поданих для державної реєстрації у результаті вчинення нотаріальних дій, здійснюється відразу після вчинення нотаріусом відповідної нотаріальної дії. У разі нотаріального посвідчення правочину, правовий наслідок якого пов'язується з настанням певної обставини, державна реєстрація прав проводиться після настання певної обставини.

Виключено статтю 27 Закону 755 “Зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації” та внесено відповідні зміни по тексту всього Закону. Пункт другий частини другої статті 6 Закону № 755 викладено у новій редакції - державний реєстратор замість “перевірки документів на наявність підстав для зупинення розгляду документів” відтепер “**перевіряє наявність у Єдиному державному реєстрі заборони вчинення реєстраційних дій**”. Також у пункті 4 частини другої статті 6 Закону № 755 виключено слова "зупинення розгляду документів та", відповідно **державний реєстратор проводить реєстраційну дію** (у тому числі з урахуванням принципу мовчазної згоди) **за відсутності підстав для відмови у державній реєстрації** шляхом внесення запису до Єдиного державного реєстру. Відповідно змінено пункт 5 частини другої статті 25 Закону 755, згідно якого порядок проведення державної реєстрації та інших реєстраційних дій на підставі документів, що подаються заявником для державної реєстрації, включає перевірку відомостей Єдиного державного реєстру на наявність заборони вчинення реєстраційних дій. (Прим.: *раніше - перевірку документів на наявність підстав для зупинення розгляду документів*). У пункті 8 частини другої статті 25 Закону 755 слова "зупинення розгляду документів та" виключено, відповідно порядок проведення державної реєстрації та інших реєстраційних дій включає проведення реєстраційної дії (у тому числі з урахуванням принципу мовчазної згоди) за відсутності підстав для відмови в державній реєстрації шляхом

внесення запису до Єдиного державного реєстру. (Прим.: раніше - та зупинення розгляду документів).

У частині 1 статті 28 Закону 755 суттєво **змінено** окремі підстави для відмови у державній реєстрації:

- у Державному реєстрі **обтяжень рухомого майна містяться відомості про обтяження корпоративних прав - у разі державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у зв'язку із зміною частки засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи, в результаті відчуження її таким засновником (учасником)** (пункт 3 частина 1 статті 28 Закону 755) (Прим.: раніше - у Єдиному державному реєстрі містяться відомості про судові рішення про арешт; та уточнено законом - в результаті відчуження її таким засновником (учасником));
- заяву про державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у зв'язку із зміною частки засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі, (пайовому фонді) юридичної особи в результаті відчуження її таким засновником (учасником), подано щодо засновника (учасника), який на момент подання заяви внесений до Єдиного реєстру боржників (крім випадку, якщо таким засновником (учасником) є державний орган, орган місцевого самоврядування) (пункт 3¹ частина 1 статті 28) (Прим.: раніше - зокрема за виконавчими провадженнями про стягнення аліментів за наявності заборгованості з відповідних платежів понад три місяці, крім випадку збільшення розміру такої частки);
- подання документів або відомостей, передбачених цим Законом, **не в повному обсязі** (пункт 4 частина 1 статті 28 Закону 755) (Прим.: раніше - не усунуто підстави для зупинення розгляду документів протягом встановленого строку); Аналогічна норма щодо підстав для відмови у державній реєстрації фізичної особи - підприємця у разі подання заявником заяви у випадку, передбаченому Законом 755.
- подання документів з порушенням встановленого законодавством строку для їх подання, **крім документів щодо кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи;** (пункт 10⁵ частина 1 статті 28 Закону 755) (Прим.: нова норма).
- підставою для відмови у державній реєстрації фізичної особи - підприємця у разі подання заявником заяви у випадку, передбаченому Законом 755 є: **невідповідність відомостей, зазначених у заяві** про державну реєстрацію, відомостям, зазначеним у документах, поданих для державної реєстрації, або відомостям, що містяться в Єдиному державному реєстрі чи інших інформаційних системах, використання яких передбачено цим Законом (пункт 4 частини 2 статті 28 Закону 755) (Прим.: раніше - наявні обмеження на зайняття підприємницькою діяльністю, встановлені законом);
- підставою для відмови у державній реєстрації фізичної особи - підприємця у разі подання заявником заяви у випадку, передбаченому Законом 755 є: **невідповідність відомостей, зазначених у документах,** поданих для державної реєстрації, відомостям, що містяться в Єдиному державному реєстрі чи інших інформаційних системах, використання яких передбачено цим Законом (пункт 5 частини 2 статті 28 Закону 755) (Прим.: раніше - наявність в Єдиному державному реєстрі запису, що фізична особа вже зареєстрована як фізична особа - підприємець).

При цьому внесено зміни щодо плати у сфері державної реєстрації та частиною 3 статті 36 Закону 755 встановлено виключення: **“У разі відмови в державній реєстрації адміністративний збір не повертається. Якщо протягом місяця з дня прийняття рішення про відмову заявником повторно подано документи для відповідної державної реєстрації, адміністративний збір не справляється.”**

Виключено частину 5 статті 28 Закону 755, згідно якої відмова у державній реєстрації здійснюється протягом 24 годин після надходження документів, поданих для державної реєстрації, крім вихідних та святкових днів.

Виключено частину 6 статті 28 Закону 755, згідно якої відмова у державній реєстрації громадських формувань здійснюється у строки, встановлені статтею 26 Закону 755.

В частині 1 статті 29 Закону 755 змінено сполучник “та” на “та/або”, відповідно **“Реєстраційна справа формується в паперовій та/або електронній формі** після внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію створення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, державну реєстрацію фізичної особи - підприємця і державну реєстрацію включення відомостей про юридичну особу та фізичну особу - підприємця.”

Статтю 34 Закону № 755 викладено у новій редакції. Внаслідок змін суттєвих змін зазнав порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності у сфері державної реєстрації, визначений цією статтею, зокрема строки для подання скарги на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції України, порядок їх обчислення, вимоги до змісту та оформлення скарги, підстави для відмови в задоволенні скарги, для залишення скарги без розгляду по суті, дій в результаті підтвердження факту використання ідентифікаторів доступу державного реєстратора до Державного реєстру прав іншими особами, порядок та строки оприлюднення рішення за результатом розгляду скарги, виправлення помилок в рішеннях тощо.

Внаслідок змін до частини 1 статті 34 Закону № 755 уточнено, що рішення, дії або бездіяльність територіальних органів Міністерства юстиції України можуть бути оскаржені до Міністерства юстиції України або до суду; рішення, дії або бездіяльність Міністерства юстиції України можуть бути оскаржені до суду.

Відповідно до частини 2 статті 34 Закону 755 Міністерство юстиції України розглядає:

- 1) скарги на проведені державним реєстратором реєстраційні дії;
- 2) скарги на рішення, дії або бездіяльність територіальних органів Міністерства юстиції України;
- 3) **повідомлення державного реєстратора про виявлений ним факт використання його ідентифікаторів доступу до Єдиного державного реєстру іншими особами.**

Під час розгляду скарги на рішення, дії або бездіяльність територіальних органів Міністерства юстиції України здійснюється також перевірка відповідності законодавству у сфері державної реєстрації рішень, дій або бездіяльності державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, що оскаржувалися до відповідного територіального органу.

Відповідно до частини 3 статті 34 Закону 577 **рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації** можуть бути оскаржені до Міністерства юстиції України, його територіальних органів особою, права якої порушено, **протягом двох місяців з дня**, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення своїх прав, **але не пізніше одного року з дня прийняття відповідного рішення, здійснення дії або бездіяльності.** (Прим.: раніше - протягом 60 календарних днів з дня прийняття рішення, що оскаржується, або з дня, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення її прав відповідною дією чи бездіяльністю.)

Рішення, дії або бездіяльність територіальних органів Міністерства юстиції України можуть бути оскаржені до Міністерства юстиції України **протягом одного місяця з дня**, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення своїх прав, **але не пізніше шести місяців з дня прийняття відповідного рішення, здійснення дії або бездіяльності.** (Прим.: раніше - протягом 15 календарних днів з дня прийняття рішення, що оскаржується, або з дня, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення її прав відповідною дією чи бездіяльністю.)

Строк для подання скарги, обчислюваний роками, закінчується у відповідні місяць і число останнього року такого строку.

Строк для подання скарги, обчислюваний місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця такого строку. Якщо закінчення строку для подання скарги, обчислюваного місяцями, припадає на місяць, що не має відповідного числа, такий строк закінчується в останній день цього місяця.

Якщо закінчення строку для подання скарги припадає на вихідний, святковий чи інший неробочий день, останнім днем такого строку є перший після вихідного, святкового чи іншого неробочого дня робочий день.

Строк для подання скарги не вважається пропущеним, якщо до його закінчення скаргу подано до установи зв'язку чи направлено іншими засобами зв'язку.

Частиною 4 статті 34 Закону 577 передбачено вимоги до форми та змісту скарги на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, документів, що подаються скаржником на підтвердження порушення прав скаржника, повноважень представника тощо. **Виключено вимогу** зазначати у скарзі **відомості про наявність чи відсутність судового спору з порушеного у скарзі питання, що може мати наслідком скасування оскаржуваного рішення, повідомлення або реєстраційної дії державного реєстратора та/або внесення відомостей до Єдиного державного реєстру.**

Скарга на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, що подана без врахування вимог частини 4 статті 34 Закону 577, повертається скаржнику на підставі мотивованого рішення Міністерства юстиції України, його територіального органу **не пізніш як через 15 днів з дня її надходження.** Повернення скарги не позбавляє скаржника права на повторне її подання у встановленому порядку. Перебіг строку на оскарження зупиняється з дня подання скарги до дня її повернення скаржнику.

Відповідно до частини 5 статті 34 Закону 755 **скарги на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, повідомлення державних реєстраторів про виявлені ними факти використання їх ідентифікаторів доступу до Єдиного державного реєстру іншими особами розглядаються у строк не більше одного місяця з дня їх надходження.**

У разі якщо в місячний строк розгляд скарги на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, повідомлення державного реєстратора про виявлений ним факт

використання його ідентифікаторів доступу до Єдиного державного реєстру іншими особами провести неможливо, Міністерство юстиції України, його територіальні органи встановлюють необхідний строк для її розгляду, про що повідомляється особі, яка подала скаргу. При цьому загальний строк для вирішення питань, порушених у скарзі, не може перевищувати 45 днів.

Скарга на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, розгляд якої не належить до компетенції Міністерства юстиції України, його територіального органу, не пізніше п'яти днів з дня її надходження направляється за належністю, про що повідомляється скажчик.

Скарги на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, повідомлення державного реєстратора про виявлені ним факти використання його ідентифікаторів доступу до Єдиного державного реєстру іншими особами можуть бути об'єднані для розгляду, якщо це сприятиме своєчасному, всебічному та об'єктивному встановленню відповідних обставин. У такому разі строк розгляду обраховується з дня надходження першої із скарг.

Відповідно до частини 6 статті 34 Закону 577 рішення за результатом розгляду не пізніше наступного робочого дня з дня його прийняття розміщується на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України чи відповідного територіального органу.

У разі прийняття рішення про тимчасове блокування або про анулювання доступу державного реєстратора до Єдиного державного реєстру вирішується питання про передачу на розгляд іншого державного реєстратора документів, що подані, для проведення реєстраційних дій та перебувають на розгляді у відповідного державного реєстратора.

У разі якщо інші державні реєстратори, які перебувають у трудових відносинах з відповідним суб'єктом державної реєстрації, відсутні або державним реєстратором є нотаріус, такі документи передаються до територіально найближчого суб'єкта державної реєстрації, що має не менше трьох державних реєстраторів, які мають доступ до Єдиного державного реєстру, або іншому нотаріусу (нотаріусам) за попереднім погодженням із ним (ними).

У разі прийняття рішення про тимчасове блокування доступу державного реєстратора до Єдиного державного реєстру стосовно нотаріуса такому нотаріусу забезпечується доступ до Єдиного державного реєстру у режимі отримання інформації для здійснення нотаріальної діяльності відповідно до закону.

Рішення про скасування реєстраційної дії, про анулювання доступу державного реєстратора до Єдиного державного реєстру, про притягнення до дисциплінарної відповідальності посадової особи територіального органу Міністерства юстиції України за результатами розгляду відповідної скарги приймаються виключно Міністерством юстиції України.

Порядок тимчасового блокування та анулювання доступу до Єдиного державного реєстру визначається Міністерством юстиції України. Порядок розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції України визначається Кабінетом Міністрів України.

**Зміни до Закону України від 06.02.2018 № 2275-VIII
«Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»,
що набирають чинності 26.07.2022**

Внесено зміни до частини 10 статті 11 Закону № 2275-VIII:

Стара редакція Закону	Нова редакція Закону
<p style="text-align: center;">Стаття 11. Статут товариства</p> <p style="text-align: center;">...</p> <p>10. Рішення засновників про створення товариства, що діє на підставі модельного статуту, та рішення учасників про провадження діяльності на підставі модельного статуту підписуються усіма засновниками (учасниками). Рішення учасників про перехід товариства з модельного статуту на діяльність на підставі статуту та рішення учасників про зміну редакції модельного статуту, на підставі якого діє товариство, підписуються учасниками, які голосували за відповідне рішення. Справжність підписів засновників (учасників) або уповноваженої особи засвідчується нотаріально, крім рішень, створених на порталі електронних сервісів та підписаних з використанням кваліфікованого електронного підпису.</p> <p style="text-align: center;">...</p>	<p style="text-align: center;">Стаття 11. Статут товариства</p> <p style="text-align: center;">...</p> <p>10. Рішення засновників про створення товариства, що діє на підставі модельного статуту, підписується усіма засновниками (їх представниками). Рішення учасників про провадження діяльності на підставі модельного статуту про перехід товариства з модельного статуту на діяльність на підставі статуту та рішення учасників про зміну редакції модельного статуту, на підставі якого діє товариство, підписуються учасниками (їх представниками), які голосували за відповідне рішення та кількості голосів яких достатньо для прийняття рішення. Справжність підписів засновників (учасників) або їх представників засвідчується нотаріально, крім рішень, створених на порталі електронних сервісів та підписаних з використанням кваліфікованого електронного підпису.</p> <p style="text-align: center;">...</p>

Зміни частини 10 статті 11 Закону № 2275-VIII передбачають, що:

- рішення засновників про створення товариства, що діє на підставі модельного статуту, рішення учасників про провадження діяльності на підставі модельного статуту про перехід товариства з модельного статуту на діяльність на підставі статуту та рішення учасників про зміну редакції модельного статуту, на підставі якого діє товариство, **може підписуватися не лише засновниками, але і їх представниками;**
- рішення учасників Товариства **про провадження діяльності на підставі модельного статуту** про перехід товариства з модельного статуту на діяльність на підставі статуту

може підписуватись не всіма учасниками Товариства, а враховуючи **кількість голосів яких достатньо для прийняття рішення**. (Прим.: частина 2 статті 34, пункт 2 частини 2 статті 30 Закону № 2275-VIII, передбачають, що рішення про здійснення діяльності товариством на підставі модельного статуту приймаються **трьома чвертями голосів** усіх учасників товариства, які мають право голосу з відповідних питань.)

**Зміни до Закону України від 15.05.2003 № 755-IV
«Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб -
підприємців та громадських формувань»,
що набирають чинності 26.09.2022**

Абзац шостий пункту 14 частини першої статті 1 Закону № 755 доповнено словами і цифрами "(крім випадків, передбачених статтею 25⁻¹ цього Закону), відповідно **виконавчі органи сільських, селищних та міських рад** (крім міст обласного та/або республіканського Автономної Республіки Крим значення) **набувають повноважень** з державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців відповідно до цього Закону у разі прийняття відповідною радою такого **рішення за винятком проведення реєстраційних дій в автоматичному режимі**.

Змінами до пункту 1 частини першої статті 8 Закону № 755 передбачено, що **портал електронних сервісів** забезпечує взаємодію із користувачем у форматі "запитання - відповідь" (з можливістю вибору інтерфейсу українською або англійською мовою. (Прим.: до змін - заявником).

Змінами до пункту 3 частини першої статті 8 Закону № 755 передбачено, що портал електронних сервісів забезпечує контроль за повнотою та достовірністю відомостей, що заповнюються користувачем для державної реєстрації, ліцензування видів господарської діяльності, видачі документів дозвільного характеру. (Прим.: до змін - заявником).

Змінено назву статті 18 Закону 755, нова назва - "Документи, що подаються заявником для державної реєстрації фізичної особи - підприємця поза процедурою державної реєстрації, передбаченої статтею 25⁻¹ цього Закону".

Закон доповнено новою статтею 25⁻¹. Особливості проведення реєстраційних дій в автоматичному режимі. Без участі державного реєстратора, в автоматичному режимі з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг можуть проводитися такі реєстраційні дії в Єдиному державному реєстрі:

- 1) державна реєстрація фізичної особи підприємцем;
- 2) державна реєстрація змін до відомостей про фізичну особу - підприємця;

3) державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичною особою - підприємцем, крім державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця у зв'язку з її смертю, оголошенням померлою або визнанням безвісно відсутньою;

4) державна реєстрація створення юридичної особи на підставі модельного статуту;

5) державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу, що проводиться виключно на підставі відомостей, зазначених керівником юридичної особи у заяві, та **не потребує рішення учасників юридичної особи**, зокрема зміна місцезнаходження юридичної особи, **видів діяльності**, інформації для здійснення зв'язку з юридичною особою;

6) державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу, що **потребує рішення учасників юридичної особи** (крім рішень щодо розміру статутного (складеного) капіталу, розміру часток у статутному (складеному) капіталі, складу учасників чи керівника юридичної особи), - за умови одностайного прийняття рішення такими учасниками, що **підтверджується їх кваліфікованими електронними підписами**;

7) державна реєстрація рішення про припинення юридичної особи або про відміну рішення про припинення юридичної особи, прийнятого її учасниками або відповідним органом юридичної особи, - за умови одностайного прийняття рішення такими учасниками чи відповідним органом юридичної особи, що **підтверджується їх кваліфікованими електронними підписами**.

Для проведення державної реєстрації фізична особа, керівник чи засновники (учасники) юридичної особи використовують засоби електронної ідентифікації з високим рівнем довіри. Під час проведення державної реєстрації відповідно до цієї статті в режимі реального часу програмним забезпеченням Єдиного державного реєстру встановлюється наявність (відсутність) заборони вчинення реєстраційних дій та/або у разі державної реєстрації фізичної особи підприємцем - відсутність у Єдиному державному реєстрі відомостей про таку фізичну особу - підприємця. За відсутності таких відомостей програмне забезпечення Єдиного державного реєстру забезпечує проведення державної реєстрації. У разі наявності відповідних відомостей у Єдиному державному реєстрі фізична особа, керівник чи засновники (учасники) юридичної особи інформуються про це.

Державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичною особою - підприємцем у зв'язку з її смертю або оголошенням її померлою проводиться програмним забезпеченням Єдиного державного реєстру у разі отримання у порядку інформаційної взаємодії відповідних відомостей з Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

Реєстраційна дія в Єдиному державному реєстрі, проведена в автоматичному режимі, вважається дією технічного адміністратора Єдиного державного реєстру та може бути оскаржена до суду або до Міністерства юстиції України в порядку, передбаченому статтею 34 Закону.

Зміни до Закону України від 06.02.2018 № 2275-VIII
«Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»,
що набирають чинності 26.09.2022

Внесено зміни до частини 4 статті 33 та частини 1 статті 44 Закону № 2275-VIII:

Стара редакція Закону	Нова редакція Закону
<p style="text-align:center">Стаття 33. Проведення загальних зборів учасників</p> <p style="text-align:center">...</p> <p>4. На загальних зборах учасників, що проводяться відповідно до частини третьої цієї статті, ведеться протокол, у якому фіксуються перебіг загальних зборів учасників та прийняті рішення. Протокол підписує голова загальних зборів учасників або інша уповноважена зборами особа. Кожен учасник товариства, який взяв участь у загальних зборах учасників, може підписати протокол.</p> <p style="text-align:center">...</p>	<p style="text-align:center">Стаття 33. Проведення загальних зборів учасників</p> <p style="text-align:center">...</p> <p>"4. На загальних зборах учасників ведеться протокол, у якому фіксуються перебіг загальних зборів учасників та прийняті рішення. Протокол підписує голова загальних зборів учасників або інша уповноважена зборами особа з числа учасників товариства або їх представників, якщо інше не передбачено статутом товариства. Протокол, що містить відомості про рішення про зміну керівника товариства, у разі якщо для прийняття такого рішення достатньо голосів не більше 10 осіб, підписується учасниками (їх представниками), які голосували за таке рішення та кількості голосів яких достатньо для прийняття рішення, якщо інше не передбачено статутом товариства. Кожен учасник товариства, який взяв участь у загальних зборах учасників, може підписати протокол";...</p>
<p style="text-align:center">Стаття 44. Значний правочин</p> <p style="text-align:center">...</p> <p>1. Статут товариства може встановлювати особливий порядок надання згоди уповноваженими на те органами товариства на вчинення певних правочинів залежно від вартості предмета правочину чи інших критеріїв (значні правочини). ...</p>	<p style="text-align:center">Стаття 44. Значний правочин</p> <p style="text-align:center">...</p> <p>1. Законом або статутом товариства може встановлюватися особливий порядок надання згоди уповноваженими на те органами товариства на вчинення певних правочинів залежно від вартості предмета правочину чи інших критеріїв (значні правочини).</p> <p style="text-align:center">...</p>

Більше детально з текстом закону можна ознайомитись за посиланням:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2255-IX#Text>

Додаток 1. ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ЗМІН (оновлена) до законодавства внесених Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству» від 12 травня 2022 року № 2255-IX, **які набрали чинності 26 липня 2022 року.**

29 липня 2022 року

*Комісія Нотаріальної палати України
з аналітично-методичного забезпечення
нотаріальної діяльності*

*Відділ методичного забезпечення та інформаційно-
аналітичної роботи Нотаріальної палати України*